

Enestående natur og kultur

LEJRSKOLE VED VADEHAVET

NATIONALPARK VADEHAVET

Nationalpark og verdensarv

VELKOMMEN TIL VADEHAVET

Ved Vadehavet er der et væld af unikke oplevelser. Her er altid noget nyt at se på, høre på, gå på, smage på eller lære om – hver dag, året rundt.

Vadehavet, der har været nationalpark siden 2010, blev i 2014 optaget på UNESCOs liste over verdensarv. Dermed kom Vadehavet i selskab med 200 andre fantastiske naturområder på kloden – såsom Yellowstone, Great Barrier Reef, Galapagos-øerne og Serengeti Nationalpark. Danmarks Naturkanon fra 2018 slår fast, at Vadehavet er 'Danmarks vigtigste bidrag til verdens natur'.

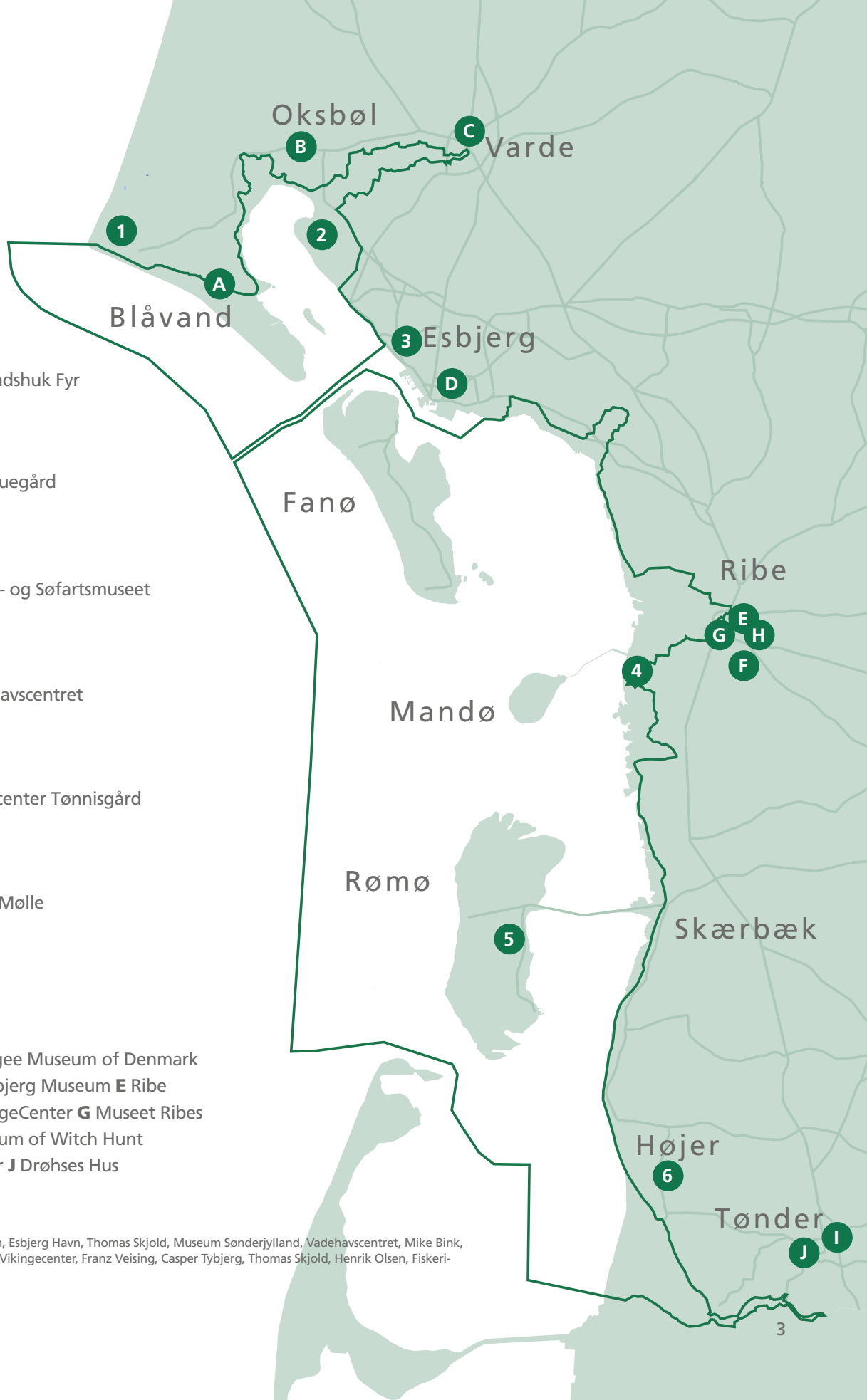
ubeskrivelig oplevelse at gå på havets bund og mærke vadefladernes slik mellem tæerne.

Det næringsrige vand kombineret med masser af sollys gør vadehavet til et biologisk kraftværk. Produktionen af mikroskopiske kiselalger er føde for myriader af bunddyr som orme, snegle, muslinger, krebsdyr, som igen spises af fiskene og de mange fugle. Vadehavet har et spektakulært dyre- og planteliv, som ikke findes andre steder i Danmark. Det er hjemsted for mere end 10.000 arter af dyr og planter. Vadehavet har en bioproduktion som en regnskov og er et af verdens vigtigste områder for fugle.

Vadehavet og den omkringliggende region er ikke bare hjemsted for fantastisk natur, men også unik kulturhistorie. Mennesker har i tusind år levet med og mod vandet ved Vadehavet. I mindst tusind år har mennesker langs Nordsøens kyster sikret sig mod havet på den ene side og bagvandet fra åer og vandløb på den anden. Diger, sluser, pumpestationer, anlæg og møller er en del af det unikke kulturlandskab langs Vadehavets kyst, som vidner om livet på og med vandet, hvor folk konstant har måttet tilpasse sig havets kraft. Og nogle af de bedst bevarede kulturmiljøer i landet findes ved Vadehavet. Vadehavsområdet er uden for København den region med flest fredede og bevaringsværdige bygninger.

To gange i døgnet strømmer mere end en milliard kubikmeter vand fra Nordsøen ind i Vadehavet – og to gange strømmer det ud igen. Ved lavvande ledes vandet fra nogle af Danmarks største åer ud i Vadehavet gennem sluserne. Både diger og sluser er glimrende steder at opleve tidevandet. Bedst er det dog ude på vadefladerne, hvor man faktisk kan løbe om kap med tidevandet. Og så er det en

1 Blåvandshuk Fyr

2 Myrthuegård

3 Fiskeri- og Søfartsmuseet

4 Vadehavscentret

5 Naturcenter Tønnisgård

6 Højer Mølle

... flere oplevelser:

A Tirpitz **B** Flugt Refugee Museum of Denmark
C Museum Frello **D** Esbjerg Museum **E** Ribe
Domkirke **F** Ribe Vikingecenter **G** Museet Ribes
Vikinger **H** HEX! Museum of Witch Hunt
I Kulturhistorie Tønder **J** Drøshes Hus

FOTOS I BROCHUREN Wasabifilm, Esbjerg Havn, Thomas Skjold, Museum Sønderjylland, Vadehavscentret, Mike Bink, Alexander Köhler, Red Star, Ribe Vikingecenter, Franz Weising, Casper Tybjerg, Thomas Skjold, Henrik Olsen, Fiskeri- og Søfartsmuseet med flere.

Emner I kan arbejde med før, under og efter

Natur

Trækfugle Sæler

Arbejd med og lær om Danmarks to største rovdyr, som findes ved Vadehavet; gråsælen og den spættede sæl. Sælerne er øverste led i fødekæden i Vadehavet.

Arbejd med og lær om trækfugle ved Vadehavet. Vadehavet er af uvurderlig betydning for de 10–12 mio. trækfugle, som hvert år raster og tager for sig på vadernes enorme ta' selv bord.

Emner I kan arbejde med før, under og efter

Natur

Tidevand og dynamisk landskab Biomasse og biodiversitet

Arbejd med og lær om det dynamiske landskab, hvor mere end en milliard kubikmeter vand strømmer ind og ud af Vadehavet to gange i døgnet. Ved lavvande blotlægges kæmpe arealer af havbund.

Arbejd med og lær om den enorme biomasse, som er et utømmeligt ta' selv bord for fisk, sæler og fugle. På blot én kvadratmeter kan der bo 100.000 dyndsnegle.

Emner I kan arbejde med før, under og efter

Historie og kultur

Anden verdenskrig Vikinger

Arbejd med og lær om bunkers, minerydning og flugt – nogle af de mange spor efter krigen langs Vadehavets kyst fra Blåvand i nord til grænsen i syd.

Arbejd med og lær om Vadehavets indflydelse på handel i vikingetiden, hvor de store vikingelandsbyer lå tæt langs Vadehavet. Lær om samfundshierarkier og oplev livet som viking.

Emner I kan arbejde med før, under og efter

Historie og kultur

Søfart og hvalfangst
Diger og stormflod

Arbejd med og lær om hvalfangst, søfart og handel, som er en del af den fælles kulturhistorie langs Vadehavet. Hvalfangst og søfart var fra 1600-tallet til 1800-tallet vadehavsøernes hovederhverv. De frisisk inspirerede gårde vidner om velmagtsdagene i 1700-tallet.

Arbejd med og lær om værfterne i Tøndermarsken, de høje havdiger og de mange sluseanlæg, der blev anlagt for at beskytte mennesker og byer mod stormfloder og oversvømmelse. De helt særlige naturforhold ved Vadehavet har en stor indflydelse på kulturen og ikke mindst kulturlandskabet.

Emner I kan arbejde med før, under og efter

Erhverv

Grøn omstilling og energi Bæredygtig turisme

Arbejd med og lær om energi og energiproduktion – fra vand- og vindmøller, som et markant kulturhistorisk element, til Esbjerg Havn, der er en central base for dansk energiproduktion fra olie og gas til bæredygtig vindenergi.

Arbejd med og lær om bæredygtig turismeudvikling ved Vadehavet. Vadehavet besøges årligt af flere millioner gæster. Gæsternes besøg sætter aftryk på naturen og det er vigtigt at skabe en balance mellem naturbenyttelse og naturbeskyttelse.

Gratis undervisningsmateriale

Mitvadehav.dk

Mere end 200 gratis opgaver
Download og print, så er du klar

Introopgaver og relevante emneområder

På hjemmesiden finder du en række introopgaver, hvor du kan arbejde med de grundliggende emner i Vadehavet. Resten af opgaverne er delt op i emneområderne:

- Dyreliv og planteliv
- Tidevand, landskab, vejr og klima
- Vadehavets kulturhistorie, i vikingetiden, i 1600-tallet og i efterkrigstiden
- Vadehavet nu og frem, Vadehavets musik, kunst og litteratur, Vadehavet kan spises, Vadehavet som brand, UNESCO Verdensarv, FN's Verdensmål

Opgaverne er tilpasset Fælles Mål

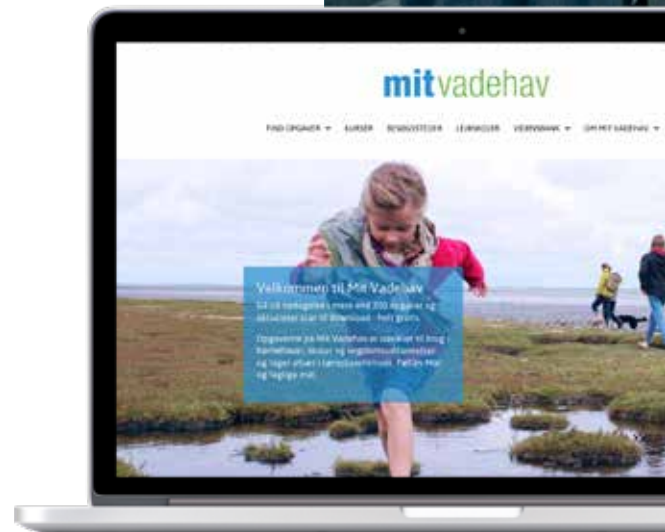
Alle opgaverne på mitvadehav.dk er tilpasset Fælles Mål for de enkelte fag. Du finder målene under den enkelte opgave.

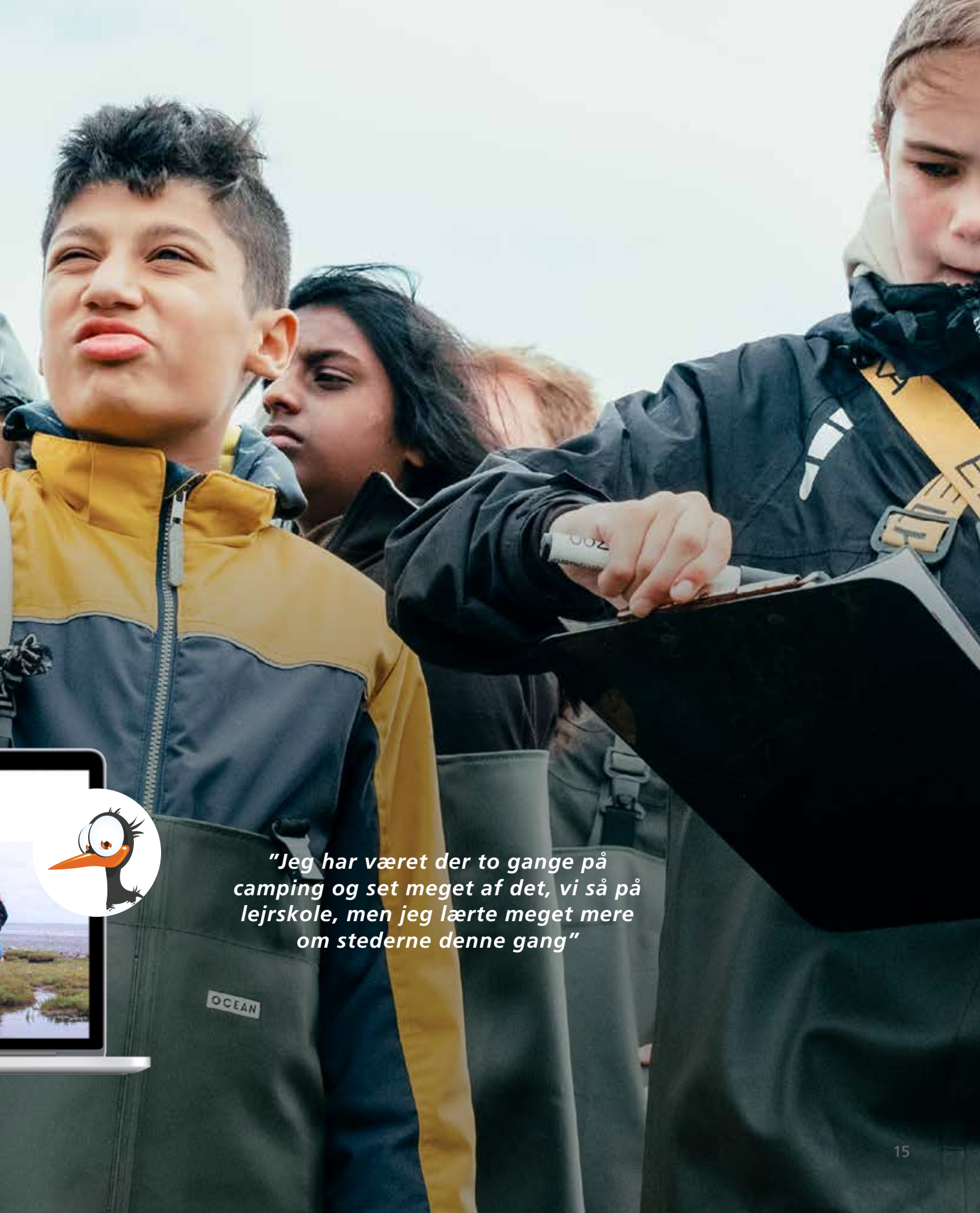
Også matematik, billedkunst, dansk og kulturelle udtryksformer ...

Du finder ikke kun naturfaglige opgaver. Til skoler er der også opgaver til historie, madkundskab, kristendom og andre fag. Det giver jeres team mulighed for at lave spændende, tværfaglige forløb.

Der er opgaver til både inde og ude

Langt de fleste opgaver giver mulighed for forberedende arbejde før, under og efter i tager på lejrskole ved Vadehavet. Opgaverne er varierende, så der både er til indendørs og udendørs arbejde.

"Jeg har været der to gange på camping og set meget af det, vi så på lejrskole, men jeg lærte meget mere om stederne denne gang"

Hvorfor lejrskole ved Vadehavet?

- Besøg Danmarks største nationalpark
- Bliv bjergtaget af Unesco Verdensarv
- Besøg nogle af Europas bredeste strande
- Oplev landskaber i konstant forandring
- Opdag enestående natur og biodiversitet
- Oplev unik kulturhistorie og stolte traditioner
- Bliv inspireret af verdensklasse arkitektur
- Oplev et levested for mere end 10.000 plante- og dyrearter
- Smag på naturens store spisekammer
- Få oplevelser for livet

Find overnatning,
besøgssteder, oplevelser og
meget mere på

lejrskolevedvadehavet.dk

mitvadehav

